

EFRR-VII.432.7.18.2024

DECYZJA NR 138/25
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
z dnia 21 maja 2025 roku

**w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją nr .../25 Zarządu
Województwa Świętokrzyskiego z dnia ... 2025 roku określającą kwotę przypadającą do
zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków**

Na podstawie: art. 138 § 1 pkt 1 oraz 104 i art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), w związku z art. 207 ust.1 pkt. 1 i 2 i ust. 12a pkt 1 oraz art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530, z późn. zm.), art. 6 i art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581)

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego – Renata Janik

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Grzegorz Socha

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Marek Bogusławski

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Anita Koniusz

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Andrzej Pruś

po rozpoznaniu wniosku z siedzibą o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej
decyzją nr/25 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 2025 roku
orzeka

utrzymać w mocy decyzję nr .../25 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 2025 roku.

Uzasadnienie

Przedmiotem wniosku z dnia 2025 roku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionego przez z siedzibą (zwanego dalej: Beneficjentem, Wnioskodawcą,, bądź Stroną) jest podjęta w dniu 2025 roku przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwana dalej: Instytucją Zarządzającą, Organem lub IZ), decyzja administracyjna nr .../25 (zwana dalej: decyzją nr .../25) określającą przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW....., termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków.

W decyzji nr .../25 zawarto pouczenie o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Decyzja ta wpłynęła do Pełnomocnika Strony (zwany dalej: Pełnomocnikiem) na adres do doręczeń za pośrednictwem systemu elektronicznego E-PURDE Poczta Polska S.A. w dniu 2025 roku, następnie została odebrana w dniu 2025 roku.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją nr .../25 sporządzony przez Pełnomocnika, nadany na adres do doręczeń za pośrednictwem systemu elektronicznego E-PURDE Poczta Polska S.A. do Instytucji Zarządzającej, wpłynął w dniu 2025 roku, tj. został złożony w przewidzianym prawem terminie.

W przedmiotowym wniosku zawnioskowano o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podtrzymano dotychczas prezentowane stanowisko w przedmiotowej sprawie tj. Strona nie zgadzając się z ustaloną w wyniku kontroli trwałości projektu nr RPSW..... nieprawidłowością, wniosła:
„- na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kpa o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty,

ewentualnie:

-na podstawie art. 138 § 2 kpa o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.”

Strona zaskarżyła w całości decyzję nr/25 zarzucając jej naruszenie art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.) (zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”), art. 207 ust.1 pkt. 1 i 2 oraz ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530, z późn. zm.) (zwanej dalej: „u.f.p.”) oraz art. 2 pkt 36, art. 71 ust. 1 oraz 143 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), (zwanego dalej: „rozporządzenie nr 1303/2013”) „poprzez ich niewłaściwe zastosowanie prowadzące do stwierdzenia w Projekcie nieprawidłowości polegającej na niezachowaniu trwałości Projektu i z tego tytułu żądania zwrotu środków wykorzystanych na jego realizację, gdy tymczasem do nieprawidłowości w Projekcie nie doszło, co wyklucza podstawę do stwierdzenia nieprawidłowości i żądania zwrotu środków od Beneficjenta”. Ponadto zarzucono naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. „w szczególności art. 6, art. 7, art. 8 § 1, art. 75 § 1, art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 kpa, poprzez naruszenie zasady praworządności, zaniechanie podjęcia kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, pominięcie słusznego interesu strony postępowania i interesu publicznego, jak również niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego i zupełnie dowolne ustalenie, które nie pozwalało na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego oraz załatwienie sprawy, w tym w szczególności: błędne uznanie, że niezachowanie trwałości Projektu wiązało się z zawinieniem Beneficjenta (jego zaniechaniem), gdy tymczasem Beneficjent nie zachował trwałości Projektu nie ze swojej winy, a ze względu na okoliczności, którym nie mógł jakkolwiek przeciwdziałać.”

Właściwość Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wykonującego zadania Instytucji Zarządzającej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika z art. 207 ust. 12a pkt 1 u.f.p. Zgodnie z art. 67 ust.1 w zw. z art. 60 pkt 6 u.f.p. do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków

europejskich stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej „k.p.a.” i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r., poz. 111). W związku z powyższym, na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. przedmiotowy wniosek Beneficjenta o ponowne rozpatrzenie sprawy podlega rozpoznaniu przy odpowiednim zastosowaniu przepisów k.p.a. dotyczących odwołań od decyzji.

Instytucja Zarządzająca rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy posiada uprawnienia organu odwoławczego, o których mowa w art. 138 § 1 k.p.a., a zatem jest uprawniona do kontroli wydanej uprzednio decyzji oraz do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

W wyniku analizy materiałów zgromadzonych w sprawie Instytucja Zarządzająca stwierdza, że wydana w dniu 2025 roku decyzja nr .../25 została wydana w sposób prawidłowy i tym samym utrzymuje ją w mocy.

Instytucja Zarządzająca rozpatrując wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przeprowadziła analizę i ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz dokonała poniższych ustaleń faktycznych.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w dniu 2019 roku ogłosił nabór nr RPSW..... wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

Beneficjenci ww. naboru mieli możliwość w okresie od2019 roku do 2019 roku na składanie wniosków o dofinansowanie projektów.

Wsparcie w ramach ww. naboru skierowane zostało do regionalnych podmiotówi dotyczyło swoim zakresem przeprowadzenie robót budowlanych i/lub doposażenia ich w sprzęt ... związany z udzielaniem w zakresie Powyższe wsparcie skierowano do:

- a)o charakterze z zakresu);
- b) pracowni i innych komórek organizacyjnych, które współpracują przy udzielaniu w zakresie oraz działają w strukturze organizacyjnej podmiotu udzielającego z zakresu objętego wsparciem (tylko jako element projektu);
- c) rozwiązań w zakresie ... (oprogramowanie, sprzęt) w zakresie w jakim rozwiązania te nie są związane z realizacją działań wskazanych w – upowszechnianie wymiany elektronicznej dokumentacji oraz – upowszechnienie wykorzystania (tylko jako element projektu).

W treści ogłoszenia o ww. naborze zawarto informację o szczegółowych zasady składania wniosków zamieszczonych w Regulaminie naboru nr RPSW....., dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl, a także w siedzibie Instytucji Zarządzającej. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z załączonymi do powyższego Regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodził m.in.:

- „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Wzór karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ 2014-2020”,
- „Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: RPOWŚ 2014-2020) we wzorze umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.).

Zgodnie z § 5 niniejszego Regulaminu każdy wnioskodawca zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (zwane dalej: Wytycznymi), opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl. W części 5.3 pkt 5 ww. Wytycznych wskazano, że stwierdzenie naruszenia trwałości oznacza konieczność zwrotu środków otrzymanych na realizację projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości – w trybie określonym w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, (...).

W części 5.3 pkt 6 ww. Wytycznych wskazano, naruszenie zasady trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przesłanek:

- a) zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano poza obszar wsparcia PO,
- b) nastąpiła zmiana własności elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
- c) nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Jednocześnie, w § 6 Regulaminu wskazano, iż ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie i Wytycznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie. Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa.

W zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych, obowiązujących w ramach realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020, w tym „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

W części 6.2 pkt 3 ww. Wytycznych z dnia 19 lipca 2017 roku obowiązujących do 8 września 2019 roku (tj. na dzień składania wniosku o dofinansowanie) wskazano, że wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) „jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
- d) został uwzględniony w budżecie projektu ... lub w przypadku projektów finansowanych z FS i EFRR – w zakresie rzeczowym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie,
- e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie.
- f) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.”

W § 1 ust. 6 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję pojęcia „projektu”.

W § 1 ust. 8 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję wydatków kwalifikowalnych.

W § 1 ust. 10 wzoru umowy o dofinansowanie zawarto definicję wniosku o dofinansowanie.

W § 1 ust. 11 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję umowy.

W § 1 ust. 35 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję okresu trwałości projektu .

W § 1 ust. 41 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję nieprawidłowości.

W § 1 ust. 42 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję korekty finansowej.

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

W dalszej części ww. wzoru umowy wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób

nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w u.f.p.”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Zgodnie z § 14 ww. wzoru umowy kontrole przeprowadza się w siedzibie Beneficjenta oraz w miejscu realizacji Projektu. Kontrole mogą być przeprowadzane w dowolnym terminie w trakcie i na koniec realizacji Projektu oraz przez okres trwałości Projektu.

Następnie w treści § 17 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie Beneficjent został zobowiązany do zachowania trwałości Projektu zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013, a także zgodnie z wytycznymi, o których mowa w § 1 pkt 5 lit. e) umowy przez okres 5 lat (3 lata - w przypadku mikro, małego i średniego przedsiębiorstwa) od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. Ponadto, zgodnie z ust. 3 tego § 17 umowy zachowanie trwałości projektu obowiązuje w odniesieniu do dofinansowanej w ramach Projektu infrastruktury lub inwestycji produkcyjnych. Natomiast, stwierdzenie naruszenia zasady trwałości zgodnie z treścią § 17 ust. 7 umowy o dofinansowanie oznacza konieczność zwrotu przez Beneficjenta na zasadach określonych w § 10 Umowy środków otrzymanych na realizację Projektu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania trwałości, z uwzględnieniem § 7 ust. 4 tejże umowy.

Każdy wnioskodawca zgodnie z ww. regulaminem konkursu zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Rozwoju i Finansów i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Do przedmiotowego naboru wniosków przystąpiłz siedzibą, składając w dniu2019 roku wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „.....” na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości: zł. W dokumentacji projektowej, która stanowiła integralny załącznik do ww. wniosku o dofinansowanie, w Studium Wykonalności inwestycji wraz z aneksami do tego studium Wnioskodawca szczegółowo zdefiniował cele projektu, którym miała być poprawa bezpieczeństwa oraz jakościudzielanych w zakresie Wymienione powyżej cele

wynikały bezpośrednio z zdiagnozowanych potrzeb społecznych i gospodarczych W ramach inwestycji został wówczas zaplanowany zakup sprzętu

1. Wyposażenie Sali

..... 1 szt., 1 szt., 1 szt., 1 szt.

2. Wyposażenie pokoju

..... 1 szt., ... 1 szt. 1 szt.

3. Wyposażenie Sali

....., szafka, aparat 1 szt.

4. Wyposażenie aneksu

Stanowisko do 1 szt., aparat 1 szt. 2 szt., 1 szt., 2 szt.

5. Wyposażenie Sali

Stanowisko dla – zakup nowego sprzętu 1 szt., i szafka – zakup nowego sprzętu 1 szt.

W dokumentacji aplikacyjnej Wnioskodawca w odniesieniu do Trwałości projektu wskazał, że odpowiedzialność za trwałość niniejszego projektu przez okres, co najmniej 5 lat od daty zakończenia jego realizacji zgodnie z postanowieniami rozporządzenia nr 1303/2013 spoczywać będzie na Wnioskodawcy tj. Jednocześnie Beneficjent zadeklarował, że trwałość projektu będzie zapewniona przez osoby obecnie zatrudnione w jednostce, posiadające wystarczające kwalifikacje do sprawnego i efektywnego kierowania projektem zarówno w trakcie realizacji jak i utrzymania celów projektu. Status prawny i organizacyjny Beneficjenta **daje gwarancje prawne, finansowe i organizacyjne na wykonalność instytucjonalną projektu i minimalizują ryzyko niepowodzenia czy utraty kontroli nad projektem. Beneficjent wskazał, że wszystkie ww. wymienione czynniki instytucjonalne, techniczne i kadrowe są silną podstawą trwałości projektu w długim horyzoncie czasowym.**

Beneficjent w punkcie XVI-Oświadczenia Wnioskodawcy przedmiotowego wniosku o dofinansowanie złożył m.in. oświadczenie: że jest świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 (...). Jednocześnie w załączniku nr 41 do wniosku o dofinansowanie złożył oświadczenie, że w ciągu 5 lat liczonych od płatności końcowej na rzecz beneficjenta zagwarantowana zostanie ciągłość usług w ramach umowy z dysponentem środków publicznych w zakresie realizacji przedmiotowej inwestycji.

W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie z załącznikami, (zwany dalej: Projektem), został zakwalifikowany do wsparcia w ramach DziałaniaRPOWŚ na lata 2014-2020. Instytucja Zarządzająca w dniu 2019 roku zawarła z Beneficjentem Umowę nr RPSW.....o dofinansowanie Projektu nr RPSW.....pn.: „.....” (zwana dalej: Umową o dofinansowanie) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości zł. W ramach ww. Projektu w okresie od 2022 roku do 2022 roku przekazano łącznie kwotę dofinansowania EFRR w wysokości zł.

Przed podpisaniem ww. Umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami w niej zawartymi, w której zostały ujęte m.in. wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu naboru wniosków o dofinansowanie.

Mając powyższe na uwadze, Beneficjent w chwili podpisywania Umowy o dofinansowanie został poinformowany i miał świadomość, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Ponadto Beneficjent zgodnie z treścią § 22 ust.1 Umowy o dofinansowanie zobowiązany był do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, a w przypadku dokonywania zmian w Projekcie w trakcie jego realizacji do zgłaszania tych zmian przed ich wprowadzeniem do Instytucji Zarządzającej celem uzyskania akceptacji.

W 2021 roku Beneficjent zawnioskował o zmianę (zmniejszenie) wartości docelowej wskaźnika realizacji Projektu tj. „Ludność objęta ulepszonymi usługami” z pierwotnie przyjętej wartości osób na osób, powodem tej zmiany jak wynikało z jego argumentacji, był spadek liczby rok do roku. Na powyższą zmianę Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę.

W okresie trwałości tj. w 2023 roku beneficjent złożył do Instytucji Zarządzającej kolejny wniosek o zmiany wartości docelowej kolejnych wskaźników oparty na tych samych okolicznościach tj. powodowany spadkiem liczby rok do roku, co wpływa na zmniejszenie ilości niezbędnego personelu, tym razem wnioskując o wyzerowanie wskaźników „Wzrost ... we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)”, w tym wskaźnika „Wzrost we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) - kobiety” z wartości docelowej 2. Jednocześnie

argumentując, że wniosek o tę zmianę jest tym bardziej zasadny gdyż jest jednym z podmiotów, które po wprowadzeniu od dnia 2022 roku zmiany formy finansowania skutków ustawy z dnia 2017 roku o sposobie ustalania najniższego ... niektórych, nie osiągnęły określonego na minimalnym poziomie ...% wzrostu wartości umów o udzielanie W specjalnym raporcie dla takich podmiotów zaleciła monitorowanie sytuacji ekonomiczno – finansowej w aspekcie poprawy kondycji finansowej w oparciu o analizę wskaźnikową, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników i efektywności wykorzystania w tych podmiotach. Beneficjent w dniu 2023 roku w nawiązaniu do ww. wniosku oświadczył, iż odstąpienie od utrzymania ww. wskaźników dotyczących nie wiąże się z zaprzestaniem prowadzenia działalności objętej projektem (.....). Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę na wnioskowaną zmianę.

W sprawie zebrano dokumenty, z których wynika, że Beneficjent w miesiącach od 2024 roku do 2024 roku informował Instytucję Zarządzającą o przedkładaniu do Wojewody Świętokrzyskiego wniosków w sprawie wydania zgody na czasowe zawieszenie działalności w zakresie dotyczącym oraz tj. od dnia 2024 roku na miesiące oraz od dnia 2024 roku namiesiące. W uzasadnieniu motywując, które uniemożliwiały prawidłowe funkcjonowanie objętych wnioskami ww. Jednocześnie z dokumentów wynika, że Beneficjent przedkładał do IZ informacje dotyczące składania odwołań od decyzji Wojewody Świętokrzyskiego, który odmawiał wydania zgody na ww. oraz przedłożył również decyzje Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 2024 roku oraz 2024 roku o odmowie wydania zgody na Z dokumentów tych wynika, że Wojewoda Świętokrzyski wydając te decyzje oparł się na opinii który wskazał, że analiza dotycząca potencjału wykonawczego, na bazie umowy zawartej przez z, nie wskazuje jednoznacznie na niespełnianie wymogów rozporządzenia (rozporządzenie w sprawie, Dz. U. z 2023 r. poz.ze zm.) do realizacji w zakresie Z tej opinii wynika również, że wyrażanie zgody na zaprzestanie działalności w ww. zakresach spowodowałoby nie istnienie odpowiedniego zabezpieczenia

Beneficjent przekazał do IZ informacje o wstrzymaniu od dnia 2024 roku przyjąć(pismo z dnia 2024 roku znak:). Natomiast, w dalszych pismach informował IZ o staraniach żeby okres szybko się zakończył, a także o tym by móc prawidłowo zabezpieczyć zastanawiano się nad połączeniem tj. Jednak w związku ograniczoną liczbą niemożliwe było Ponadto, z przeprowadzonych rozmów zw temacie takiego

łączenia brak było ich zgody na taką pracę. Z informacji zawartych w korespondencji z Beneficjentem wynika, że od 2022 roku podejmował próby rekrutacji na stanowisko oraz,,jak również o tym, że systematycznie na stronie internetowej oraz m.in. w,, są konkursy na w ww. zakresie. W odpowiedzi na ogłoszenia zamieszczone w ... roku wpłynęły oferty, którzy podjęli pracę na stanowisku oraz Jak poinformował Beneficjent z przyczyn niezależnych od niego w dniu roku zakończono współpracę z, natomiast z dniem roku odszedł z pracy W ... w ... roku podjął pracę na stanowisku specjalisty. Natomiast, z w w tym, czasie w dniu 2024 roku zrezygnował również w zakresie

Beneficjent informował, że podejmuje działania aby pozyskać odpowiednich jednak, zainteresowanie pracą w jest niewielkie. Zdaniem Beneficjenta wznowienie działalności ... bez odpowiedniej byłoby na ryzyko i niebezpieczeństwo.

Instytucja Zarządzająca w okresie trwałości projektu tj. w dniu 2024 roku zgodnie z postanowieniami art. 23 ust.1 ustawy wdrożeniowej oraz § 14 Umowy o dofinansowanie, przeprowadziła kontrolę doraźną w miejscu realizacji inwestycji oraz na dostarczonej przez Beneficjenta dokumentacji do dnia 2024 roku. Kontrolą objęto okres od dnia 2020 roku do dnia 2024 roku.

Zespół Kontrolujący przeprowadził czynności sprawdzające, w wyniku których Instytucja Zarządzająca sporządziła dokument: Informacja Pokontrolna Nr/2024 (tj. pismo znak: EFRR-....), z dnia 2024 roku, w której potwierdziła, że w okresie od dnia ... 2022 r. (data wypłaty ostatniej transzy środków UE) do dnia 2024 r. (dzień przed datą czasowego zawieszenia działalności oraz) zachowany został cel i założenia przedmiotowego projektu w okresie jego trwałości, gdyż:

- a) Beneficjent kontynuował działalność związaną z projektem nr RPSW..... pn. „.....”.
- b) Zakupione w ramach realizacji projektu środki trwałe, stanowią własność Beneficjenta i ujęte są w ewidencji środków trwałych.
- c) Zakupiony sprzęt znajduje się w miejscu realizacji projektu co potwierdza dokumentacja fotograficzna oraz przeprowadzone oględziny zakończone spisaniem protokołem, który został podpisany przez Zespół Kontrolujący oraz przedstawiciela Beneficjenta.
- d) Projektem po zakończeniu okresu realizacji zarządza Pan–
- e) Beneficjent przedłożył za pomocą systemu informatycznego SL2014 sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości projektu za pierwszy rok.

Ponadto stwierdzono, że Beneficjent w okresie trwałości tj. od dnia 2024 roku (dzień czasowego zawieszenia działalności oraz) do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej tj. 2024 r. nie realizował zapisów umowy o dofinansowanie dotyczących zachowania trwałości projektu, a zmodernizowany w wraz z zakupionym w ramach projektu sprzętami, wyposażeniem nie jest wykorzystywany zgodnie z założonym celem projektu jakim było objęcie

Beneficjent zawierając w dniu 2019 r. Umowę o dofinansowanie zobowiązał się do realizacji Projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego, krajowego, a także procedur w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów w trakcie realizacji projektu oraz w okresie jego trwałości. Zasady trwałości projektu zawarto w § 17 ust 1 umowy, w którym wskazano, że Beneficjent jest zobowiązany do zachowania trwałości projektu, zgodnie z art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013, w okresie 5 lat od dokonania płatności końcowej.

Sprecyzowano ponadto, że naruszenie zasad trwałości projektu (§ 17 ust. 4 pkt 1 i 3 umowy) następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przyczyn:

- zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty Programem;
- zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.

Jak ustalono w wyniku kontroli doraźnej na podstawie informacji przekazanej przez Beneficjenta - pismem znak: z dnia 2024 r. wraz z ponownie dostarczoną w trakcie kontroli dokumentacją do Instytucji Zarządzającej dotyczącą korespondencji pomiędzy Beneficjentem a Wojewodą Świętokrzyskim oraz Ministrem w dniu 2024 roku zawarto Porozumienie o współpracy pomiędzy, a Beneficjentem ustalając m.in., iż zobowiązuje się do w zakresie oraz ... skierowanym przez oraz wszystkim ..., które i wymagać będą ...lub innych procedur ...wykonywanych przez w związku z zawieszeniem z dniem 2024 roku działalności ... w zakresie i w Ponadto, w dniu 2024 roku (nr pisma), zostało złożone przez Beneficjenta do IZ pismo z dnia 2024 roku znak: informujące, iż w dniu 2024 roku do Wojewody Świętokrzyskiego złożono wniosek o wydanie zgody naw zakresie ... orazna okres ...miesiący począwszy od dnia2024 r., z powoduuniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie objętych wnioskiem oraz zapewnienie ... i odpowiedniej jakości świadczących usług. Następnie, decyzją z dnia 2024 roku (pismo znak) Wojewoda Świętokrzyski odmówił wydania zgody na i na okres m-cy począwszy od dnia ... 2024 r. W dniu ...2024 roku (nr

pisma) zostało złożone do IZ pismo Beneficjenta z dnia 2024 roku znak: informujące, iż w dniu ... 2024 r. do Minister za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego zostało złożone odwołanie od decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 2024 r. (pismo znak:) odmawiającej wydania zgody na oraz W piśmie tym, zawarto również informację, iż w związku z od dnia ... 2024 r. wstrzymane zostały Następnie, pismem z dnia 2024 r. znak termin rozpatrzenia odwołania został przez Minister wydłużony do dnia 2024 r. z uwagi na złożony charakter sprawy i konieczność dokonania pogłębionej analizy. Decyzją z dnia 2024 r. (pismo znak:) Minister w sprawie odwołania od decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 2024 r., umorzył postępowanie w sprawie, z uwagi na bezprzedmiotowość wniosku (upływanie okresu zawieszenia). Beneficjent złożył do IZ pismo z dnia r. znak: informujące, iż w dniu 2024 r. do Wojewody Świętokrzyskiego złożono wniosek o wydanie zgody na oraz na okres miesięcy począwszy od dnia 2024 r., z powodu uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie objętych wnioskiem Kolejno, decyzją dnia 2024 r., znak, Wojewoda Świętokrzyski odmówił wydania zgody nai W dniu 2024 r. wnioskiem znak do Minister za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego zostało złożone odwołanie od decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z dnia2024 r. znak odmawiającej wydania zgody na oraz na okres ... m-cy począwszy od dnia 2024 r. Beneficjent przedstawił dokumentację potwierdzającą, iż prowadzi rekrutację na stanowisko Kierownika oraz od r. Systematycznie na stronie internetowej ogłaszane są konkursy na w zakresie zamieszcza także ogłoszenia o rekrutacji na stanowiska w różnych np.,, jednakże zainteresowanie pracą jest niewielkie.

Jak wówczas ustalono tj. do dnia 2024 r. tj. kontroli doraźnej w okresie trwałości projektu Beneficjent nie otrzymał z Ministerstwa żadnego dokumentu przedstawiającego stanowisko w sprawie dotyczącej oraz

Ponadto, w momencie wykrycia niezgodności z umową o dofinansowanie projektu weryfikowany jest przez IZ jej wpływ na zachowanie celów i wskaźników projektu.

Monitorowanie postępu w realizacji założonego celu projektu jest prowadzone w szczególności w oparciu o wskaźniki oraz, że kontrolowany projekt nie jest utrzymywany od dnia 2024 r., natomiast zrealizowanie i utrzymanie celu projektu jest podstawowym warunkiem uznania wydatków za kwalifikowalne. Wówczas, gdy nie są realizowane cele oraz utrzymane wskaźniki produktu lub rezultatu zostaje nakładana korekta finansowa, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie.

Jak oceniła IZ wątpliwości nie budziło, że uzyskanie dofinansowania do działań niezmiernych do osiągnięcia celów projektu powoduje obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem.

W wyniku ustaleń kontrolnych stwierdzono, że Beneficjenta naruszyły:

- 1) zasady trwałości projektu, wypełniając przesłanki wymienione w art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie.
- 2) § 7 ust. 1 Umowy o dofinansowanie, który m.in. mówi, że Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu.

W wyniku kontroli sporządzono w dniu 2024 roku Informację Pokontrolną Nr .../2024, w której Instytucja Zarządzająca zawarła informację, że w okresie trwałości przedmiotowy projekt nie jest realizowany zgodnie z wnioskiem i Umową o dofinansowanie.

W podsumowaniu kontroli doraźnej w okresie trwałości Projektu w Informacji Pokontrolnej, po weryfikacji ww. dokumentacji dotyczącej Projektu stwierdzono, że Beneficjent zachował cel i założenia przedmiotowego projektu w okresie jego trwałości w wymiarze dni (tj. ...m-cy i ... dni) od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta tj. od dnia ... 2022 roku (data wypłaty ostatniej transzy środków UE) do dnia ...2024 roku (dzień przed datą oraz). Beneficjent w okresie trwałości tj. od dnia 2024 roku (dzień oraz) do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej, tj. 2024 roku spowodował niewywiązanie się z zapisów art. § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 dotyczących zachowania trwałości projektu w wymiarze 150 dni (tj. 4 m-ce i 27 dni).

Jednocześnie odnosząc się do zapisów § 1 ust. 35 Umowy o dofinansowanie projektu, w związku z naruszeniem § 7 ust. 1 oraz zapisów § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie na podstawie art. 143 rozporządzenia nr 1303/2013, art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy wdrożeniowej, a także korzystając z reguły proporcjonalności, która wynika z Rozdziału 8, Podrozdziału 8.8 Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. oraz § 17 ust. 7 Umowy o dofinansowanie przedmiotowego projektu, IZ ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

Sposób wyliczenia korekty finansowej ustalono za pomocą reguły proporcjonalności gdzie, okres braku utrzymania trwałości projektu został określony na poziomie 8,21%, przy zastosowaniu następującego wzoru:

$$Wk = Kod \times Wok\% = \dots \text{ zł} \times [(\dots \text{dni} / \dots \text{dni}) \times 100\%] = \\ \dots \text{ zł} \times 8,214676899 \% = \dots \text{ zł},$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wk – wartość korekty finansowej,

Kod – kwota wydatków kwalifikowalnych wynikająca z wniosku o płatność końcową,

Wok% – wartość procentowa okresu, w którym nie została zachowana trwałość projektu (... – dni, w których nie zachowano trwałości projektu, ... – dni (tj. 60 m-cy) całego okresu trwałości projektu).

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 85 % poziom dofinansowania, wartość korekty finansowej z tytułu wyżej wymienionego naruszenia wynosi:

$$\dots \text{ zł} \times 85\% = \dots \text{ zł}.$$

IZ nałożyła korektę finansową na wydatki kwalifikowalne w wysokości zł i zaleciła zwrot pobranego dofinansowania w kwocie **24...zł**, powiększonego o należne odsetki, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 Umowy o dofinansowanie, w terminie 14 dni od doręczania Informacji Pokontrolnej.

Beneficjent w związku z przeprowadzoną kontrolą doraźną w piśmie z dnia ... 2024 roku znak: , poinformował, że w związku z ... z dnia 2024 roku działalności wraz z ... orazw razie wystąpienia , w którym znajdują się następujące sprzęty przeniesione z ...:,, ... oraz W przeprowadzają ..., które w trybie, ponadto na ... zostało jedno ze stanowisk do, w razie konieczności przeprowadzenia ... ze względów na Beneficjent wskazał, że zakupiony w ramach Projektu sprzęt ... jest serwisowany.

W dniu ... 2023 r. za pomocą systemu informatycznego SL2014 Beneficjent złożył sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości projektu za pierwszy rok, w którym wykazano utrzymanie wskaźnika produktu pt. „Ludność objęta ulepszonymi usługami ...[osoby] (CI 36),, w ilości ...osoby przy założonej wartości docelowej ...osób.

IZ w dniu kontroli doraźnej w okresie trwałości otrzymała od Beneficjenta dokumentację, tj. raporty wykonanych za czasookres od dnia 2021 r. do dnia ... 2024 r. podsumowującą ilość wykonanych ... (łącznie ...) z podziałem na nazwę wykonanego ... w celu potwierdzenia

utrzymywania wskaźnika produktu pt. „Ludność objęta ulepszonymi usługami ...” do dnia ...w zakresie oraz

W piśmie z dnia 2024 roku Beneficjent wniósł do IZ zastrzeżenia do Informacji pokontrolnej Nr2024, kwestionując podstawę stwierdzenia nieprawidłowości i dokonania korekty finansowej w niej zawartej. Beneficjent zarzucił IZ, że w ww. Informacji Pokontrolnej nie przypisała stwierdzonego stanu faktycznego do definicji nieprawidłowości na podstawie której nałożono korektę finansową. Jednocześnie twierdząc, że w Projekcie nie doszło do nieprawidłowości, co jego zdaniem przesądza o fakcie, istnienia uzasadnionej podstawie dokonania korekty. Zdaniem Beneficjenta uznanie przez kontrolę IZ, że każde nieutrzymanie trwałości (w tym, nieutrzymanie wskaźników projektu) prowadzi do nieprawidłowości, jest mylne. Natomiast, jak wówczas wskazał nieutrzymanie trwałości projektu stanowi nieprawidłowość tylko wówczas, gdy spełnione zostaną kumulatywnie przesłanki ustanowione w definicji legalnej nieprawidłowości vide art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr1303/2013, który jego zdaniem kontrolujący pominęli. Jak dalej wskazał wówczas gdy nie wystąpi jedna z przesłanek tj.:

- naruszenie prawa (prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego),
 - działania lub zaniechanie Beneficjenta - jako przyczyna naruszenia prawa,
 - szkodliwego wpływu na budżet UE, choćby potencjalnego – jako skutek naruszenia prawa
- wynikającego z działań lub zaniechania Beneficjenta, to nie można uznać, że doszło w projekcie do nieprawidłowości.

Jego zdaniem, nieutrzymanie obowiązku zachowania trwałości projektu stanowi naruszenie obowiązującej regulacji o ile wynika z działania lub zaniechania Beneficjenta - innymi słowy o ile Beneficjentowi da się przypisać zawinienie za niewykonanie odnośnego obowiązku oraz to z jakich przyczyn nie została zachowana trwałość.

W dalszej części pisma z dnia 2024 r. stanowiącego zastrzeżenia do Informacji Pokontrolnej z dnia 2024 roku Beneficjent swoje stanowisko opiera na orzecznictwie sądowym cytując m.in.: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 4 kwietnia 2019 roku sygn. akt III SA/GI 14/19, wyrok NSA z dnia 29 maja 2020 roku sygn. akt I GSK 1576/19, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2015 roku sygn. akt I CSK 878/14, wyrok NSA z dnia 14 grudnia 2017 roku sygn. akt II GSK 3449/15 (strona 1 213 akt sprawy).

Z powyższego orzecznictwa Beneficjent wnioskuje, że nie jest tak, iż niezachowanie trwałości projektu w każdym przypadku nieść będzie za sobą konieczność zwrotu środków dofinansowania.

Jego zdaniem może dochodzić do nadzwyczajnych sytuacji, które mogą prowadzących do naruszenia zasady trwałości, ale wówczas kwota pomocy finansowej z budżetu UE nie powinna być bezwzględnie odzyskiwana.

Jak stwierdził Beneficjent nie może być pociągnięty do odpowiedzialności finansowej poprzez zwrot środków UE, gdy mimo podejmowania działań mających na celu wywiązanie się z obowiązujących wymogów nie mógł im sprostać ze względu na wystąpienie niezależnych od niego czynników.

Wówczas jak uważa Beneficjent właściwa byłaby kategoryzacja i różnicowanie na gruncie przepisów dotyczących zachowania trwałości sytuacje zaprzestania działalności gospodarczej i oceniać je każdorazowo indywidualnie w okolicznościach sprawy jako element stanu faktycznego.

Beneficjent dalej pisał, że informował kontrolujących, iż przyczyną nieutrzymania trwałości Projektu jest brak Wskazując na powyższe, nie zgadza się z zasadnością przypisania zawinienia Beneficjentowi za nieutrzymanie trwałości Projektu, gdyż jak twierdzi nie miał na to realnego wpływu.

Instytucja Zarządzająca w piśmie z dnia ... 2024 r. (znak:) odpowiadając na powyższe zastrzeżenia do ustaleń zawartych w Informacji Pokontrolnej nr .../2024 ujętych w piśmie z ... 2024 r. poinformowała Beneficjenta, że dokonała ponownej analizy materiału dowodowego, który zgromadziła w sprawie, i odnosząc się do ww. zastrzeżeń, podtrzymała swoje stanowisko co do ustalenia nałożenia korekty finansowej na wydatki kwalifikowalne oraz zwrotu pobranego dofinansowania dla Projektu. Zdaniem IZ nie wystąpiły, żadne nowe nowych okoliczności, które miałyby znaczenie dla tej sprawy. Brak również było zdaniem IZ przekonujących argumentów popartych dowodami, które mogłyby potwierdzić zawarte w piśmie informacje w związku z zawieszeniem w okresie trwałości tj. od dnia2024 r. w zakresie oraz co wpłynęło na niewywiązanie się z zapisów art. w § 7 ust. 1 i § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 a tym samym na nie zachował trwałości projektu w wymiarze ... dni (tj...m-ce i ... dni) oraz stanowiłyby podstaw do zmiany ustaleń faktycznych oraz nałożonej korekty finansowej.

Instytucja Zarządzająca odniosła się do uwag Beneficjenta, dotyczących przede wszystkim nie przypisania przez IZ stwierdzonego stanu faktycznego do definicji nieprawidłowości na podstawie której nałożono korektę finansową z tytułu naruszenia zapisów art. § 7 ust. 1 i § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz mając na uwadze ww. stan faktyczny dotyczący zawieszenia ..., IZ wskazała, iż w niniejszej sprawie podczas stwierdzenia powstania nieprawidłowości indywidualnej istotne znaczenie

miały zapisy § 17 ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie opisujące naruszenie zasad trwałości projektu w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przyczyn:

- zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty Programem;
- zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do zarzutu Beneficjenta dokonała przyporządkowania zaszłego w sprawie faktu nieutrzymania trwałości projektu względem definicji nieprawidłowości wynikającej z :

a) przepisu art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013 zgodnie, z którym dla stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej konieczne jest łącznie wystąpienie trzech przesłanek:

- działanie lub zaniechanie Beneficjenta,
- wynikające z tego działania lub zaniechania naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego,
- wynikająca z tego działania lub zaniechania szkoda w budżecie Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem.

b) przepisu art. 2 pkt 14 ustawy wdrożeniowej, który definiując nieprawidłowość indywidualną odwołuje się do wskazanego powyżej rozporządzenia nr 1303/2013.

W odpowiedzi Instytucja Zarządzająca podkreśliła fakt, że niżej wymienione pisma, które Beneficjent przedłożył do IZ w okresie trwałości tj.:

1. pismo z dnia 2024 roku znak:/2024 informujące, że w dniu 2024 roku do Wojewody Świętokrzyskiego złożono wniosek o wydanie zgody naoraz na okres.... miesięcy poczynawszy od dnia2024 r., z powodu uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie objętych wnioskiem ...;
2. pismo z dnia2024 roku znak:/2024 informujące, iż w dniu ... 2024 roku do Ministerza pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego zostało złożone odwołanie od decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z dnia2024 r. znak odmawiającej wydania zgody na czasowe zaprzestanie Jednocześnie pismo to informowało o ..., które wpłynęły na ... od dnia 2024 r.;
3. pismo z dnia ... 2024 r. znak:/2024 z którego wynikało, że w dniu 2024 r. do Wojewody Świętokrzyskiego został złożony wniosek o wydanie zgody na oraz na okres 3 miesięcy

począwszy od dnia 2024 r., spowodowany ..., które uniemożliwiały prawidłowe funkcjonowanie objętych wnioskiem ...;

zostały potraktowane jako oświadczenia Beneficjenta o podjętej decyzji o zaniechaniu realizacji projektu i zakwalifikowano je jako decyzję ... o zaniechaniu zachowania projektu w okresie jego trwałości.

IZ podczas kontroli na miejscu realizacji projektu, która odbyła się ... 2024 r. i z której sporządzono protokół oględzin, w którym potwierdzono, że z ..., który został ... z dniem ... 2024 roku do dnia kontroli doraźnej zostały przeniesione niektóre środki trwałe zakupione w ramach projektu na Ww. protokół został podpisany przez Działu Zamówień Publicznych i Zarządzania.

Poinformowano, również Beneficjenta, że ustalenia dokonane przez kontrolujących w trakcie kontroli doraźnej w okresie trwałości projektu w miejscu jego realizacji oraz złożenie ww. pism (oświadczeń) oznacza iż:

- a) Beneficjent zaniechał zachowania Projektu w okresie trwałości,
- b) w następstwie zaniechania zachowania trwałości Projektu Beneficjent naruszył przepisy prawa krajowego, tj.: art. w § 7 ust. 1 i § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz przepisy prawa unijnego, tj.: art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013,
- c) następstwem zaniechania zachowania trwałości Projektu wyrządzona została szkoda w budżecie UE, w tym miejscu należy wskazać, iż nie chodzi o spowodowanie szkody rzeczywistej, wystarczająca jest potencjalna możliwość spowodowania takiej szkody. Szkoda taka nie musi być konkretną stratą finansową, gdyż do stwierdzenia, że miała miejsce nieprawidłowość wystarczy, że istniało zagrożenie, że szkoda powstanie (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 stycznia 2017 roku, sygn. akt II GSK 342/16).

Reasumując powyższe – stwierdzono, że w niniejszej sprawie wystąpiła nieprawidłowość indywidualna o której mowa w przepisie art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w przepisie art. 2 pkt 14 ustawy wdrożeniowej.

Ponadto, IZ nie zgodziła się z zarzutami zawartymi w piśmie Beneficjenta dotyczącym zastrzeżeń do Informacji Pokontrolnej tj.:

„(...), że Beneficjent środków unijnych (jeżeli nawet dopuścił się w toku realizacji projektu naruszenia przepisów prawa, względnie umowy o dofinansowanie), to nie jest on zobowiązany do zwrotu środków o ile naruszenia nie wynikały z przyczyn leżących po jego (Beneficjenta) stronie (...)”;

„(...) Beneficjent nie może być pociągnięty do odpowiedzialności finansowej (do zwrotu środków), gdy mimo podejmowania działań mających na celu wywiązywanie się z obowiązujących wymogów Beneficjent nie mógł im sprostać ze względu na wystąpienie niezależnych od niego czynników (...)”;

„(...), że przyczyną nieutrzymania trwałości Projektu jest brak odpowiedniego

Uwzględniając powyższe nie sposób przyjąć, że w tym stanie rzeczy zasadne jest przypisanie zawinienia Beneficjentowi za nieutrzymanie trwałości Projektu. Beneficjent nie miał bowiem realnego wpływu na utrzymanie trwałości Projektu (...)”.

Zdaniem Instytucji Zarządzającej nieprawidłowość miała oczywisty charakter, jej waga jest znaczna i to Beneficjent ponosi pełne ryzyko za zrealizowanie lub niezrealizowanie projektu. Tym samym spowodowana szkoda, naraziła na straty i nadmierne wydatki budżet Unii Europejskiej przy uzyskaniu dofinansowania do działań niezmierzających do osiągnięcia celów projektu jakim było objęcie Należy zaznaczyć, że odpowiedzialność administracyjna z tytułu zobowiązania do zwrotu środków pochodzących z budżetu UE ma charakter obiektywny, tj. „niezależny od winy”.

W odpowiedzi IZ również przytoczyła stanowisko poparte w poniżej przywołanym orzecznictwie sądowym tj.:

1. Jak zauważył WSA w Opolu w wyroku z dnia 8 marca 2018 roku, sygn. akt „II SA/Op 143/17” zaakceptowanym wyrokiem NSA w wyroku z 27 marca 2019 r., sygn. akt I GSK 3392/18:

"Beneficjent ponosi (...) pełną odpowiedzialność za realizację zaakceptowanego projektu finansowanego ze środków publicznych na podstawie umowy. Odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny i nie jest zależna od winy. Beneficjent ponosi, zatem pełne ryzyko za zrealizowanie lub niezrealizowanie projektu," (...) Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne i wiąże się z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu."

2. Ponadto ustawodawca jednoznacznie wskazał, że Beneficjent zwraca środki wykorzystane lub pobrane w sposób określony w pkt 1-3 ust. 1 art. 207 u.f.p. wraz z odsetkami. W konsekwencji tego obowiązku organy orzekające o zwrocie środków przeznaczonych na realizację projektu, nie są właściwe do oceny obowiązku ich zwrotu z punktu widzenia zasad właściwych dla Kodeksu cywilnego, czyli przyczyny oraz zawinienia (por. wyroki WSA w Gorzowie Wielkopolskim: z 8 listopada 2017 r., sygn. akt II SA/Go 365/17; z 10 października 2018 r., sygn. akt I SA/Go 306/18, czy też wyrok WSA w Gliwicach z 12 grudnia 2017 r., sygn. akt IV SA/Gl 426/17 zaakceptowane

przez NSA odpowiednio wyrokami: z 20 września 2018 r., sygn. akt I GSK 2296/18; z 20 grudnia 2022 r., sygn. akt I GSK 101/19 oraz z 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt I GSK 2109/18).

3., „Umowa o dofinansowanie jest umową rezultatu, a nie starannego działania; beneficjent bowiem otrzymał środki na realizację konkretnego celu, którym była realizacja Projektu na warunkach określonych umową, a cel Projektu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie nie został w niniejszej sprawie zrealizowany w całości. Przepisy ustawy o finansach publicznych nie przewidują możliwości odstąpienia od dochodzenia zwrotu środków publicznych udzielonego dofinansowania wykorzystanych z naruszeniem procedur. Obowiązek zwrotu środków powstaje więc z mocy prawa z chwilą zaistnienia przesłanek przewidzianych przepisami. Natomiast odpowiedzialność administracyjna z tytułu zobowiązania do zwrotu środków pochodzących z budżetu UE ma charakter obiektywny, tj. niezależny od winy”. – Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 września 2023 r., VIII SA/Wa 396/23.

4. Wymaga też podkreślenia, że sądy administracyjne nie działają w próżni orzeczniczej, a aktualne orzecznictwo jednoznacznie stwierdza, że odpowiedzialność beneficjenta ma charakter obiektywny i nie jest zależna od winy. Beneficjent ponosi zatem pełne ryzyko za zrealizowanie lub niezrealizowanie projektu (choćby wyroki: WSA w Szczecinie z 28 października 2021 r., sygn. akt I SA/Sz 270/21; WSA w Opolu z 8 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Op 143/17 zaakceptowany wyrokiem NSA z 29 marca 2019 r., sygn. akt I GSK 3392/18).

5. W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia r. /24

„W tej sytuacji zatem złożenie i spowodowany tym brak właściwej, nie mógł zostać uznany za zdarzenie nagłe, nieprzewidywalne. Problemy należą do wewnętrznych kwestii organizacyjnych, za które odpowiada kierujący i to on bierze na siebie odpowiedzialność za taką organizację, która pozwoli w sposób niezakłócony korzystać a zmiany w zakresie niezbędnych nie prowadziły do braku możliwości kontynuowania działalności”. W odpowiedzi na przytoczone przez Beneficjenta orzecznictwo sądowe w sprawie odstąpienia od zwrotu kwoty pomocy ze środków UE w związku z naruszeniem zasady trwałości projektu, IZ stwierdziła, że nie mają istotnego znaczenia gdyż dotyczą innych stanów faktycznych niż ustalone naruszenia w tej sprawie.

IZ w dalszej części swojego pisma stwierdziła, że dosyć obszernie i wyczerpująco wyjaśniła, że Beneficjent swoim działaniem stanowiącym naruszenie procedur i przepisów prawa spowodował niezachowanie trwałości projektu i wystąpienie rzeczywistej szkody w budżecie UE co skutkowało nałożeniem korekty finansowej na wydatki kwalifikowalne oraz zaleceniem zwrotu dofinansowania

wraz z odsetkami. Zdaniem IZ zarówno przepisy jak i przywołane orzecznictwo potwierdziło stanowisko Organu, że Beneficjent nie wywiązał się z zapisów §17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust.1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 dot. zachowania trwałości projektu w wymiarze..... dni (tj..... m-ce i dni).

Wskazać należy, że składając dokumenty aplikacyjne w dniu 2019 roku tj. m.in. wniosek o dofinansowanie w pkt IV. Charakterystyka projektu – trwałość projektu wskazał, że trwałość projektu będzie zapewniona przez osoby obecnie zatrudnione w jednostce, posiadające wystarczające kwalifikacje do sprawnego i efektywnego kierowania projektem zarówno w trakcie realizacji jak i utrzymania celów projektu. Czas realizacji projektu został określony od 2021 roku do 2022 roku, a Beneficjent rekrutację na prowadzi praktycznie cały czas od roku. Z powyższego wynika, że posiadał na dzień składania wniosku o dofinansowanie ale już w roku wystarczającego..... nie było. Dodatkowo w roku w piśmie w którym wnioskował o wyzerowanie wskaźników wskazał, że zmiana wartości tych wskaźników nie wiąże się z objętej Projektem wiedząc, że 2023 roku z zakresu Następnie w krótkim odstępie czasu miesiące później tj. roku z Kolejny ... z zakresu ...niecały rok później tj. 2024 roku. Beneficjent wskazywał, że ...z przyczyn niezależnych od ..., jednakże w stosunkowo krótkich odstępach czasu mogą jednak wskazywać na problemy wewnątrz jednostki.

Ponadto, w ocenie IZ Beneficjent nie wywiązał się z obowiązku zgłaszania zmian w projekcie przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji, który wynika m.in. z § 2 ust. 2 i z § 22 ust. 1 Umowy o dofinansowanie.

W pismach przekazanych do IZ informował, że złożył wniosek o wyrażenie zgody na ...oraz, że w zakresie od 2024 roku, a dodatkowo podczas kontroli doraźnej w okresie trwałości okazało się, że część zakupionego sprzętu została przeniesiona z dofinansowanego, w związku z czym Beneficjent postawił IZ przed faktem dokonany, a zmian dokonał bez zgody Instytucji Zarządzającej.

W związku tym, że zakwestionowane w wyniku kontroli środki dofinansowania z EFRR zostały uprzednio przez Instytucję Zarządzającą wypłacone Beneficjentowi w ramach płatności zaliczkowej i refundacyjnej, a także mając na uwadze fakt, iż Beneficjent naruszył treść art. 184 w zw. z art. 207 ust.1 pkt 2 u.f.p., Instytucja Zarządzająca zgodnie z treścią art. 207 ust. 8 u.f.p, pismem znak: EFRR-..... wezwała Beneficjenta do zwrotu wykorzystanego z naruszeniem procedur dofinansowania w

łącznej kwocie: zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia tego wezwania.

Beneficjent w odpowiedzi na przesłane wezwanie do zwrotu poinformował, że oczekuje na wszczęcie postępowania administracyjnego, w ramach którego zamierza przedstawić własną ocenę prawną sprawy, która stanowić będzie podstawę do umorzenia postępowania w całości.

IZ mając na uwadze powyższe, a także to, że Beneficjent nie dokonał zwrotu środków dofinansowania wraz z należnymi odsetkami, pismem znak: EFRR-..... z dnia ... 2024 roku w oparciu o art. 61 § 4 k.p.a., oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta jako Stronę w przedmiotowej sprawie, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu przez Beneficjenta części dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W ww. zawiadomieniu poinformowano Stronę o możliwości zapoznania się z materiałami dotyczącymi sprawy.

Od Beneficjenta w dniu ... 2025 roku wpłynęło pismo z dnia ... 2025 roku (znak: ... /2025), do którego załączono oświadczenie w przedmiocie rozwiązania umowy nr ... o udzielanie w rodzaju ... w części dotyczącej zakresu oraz w zakresie skojarzonym ...

W oparciu o art. 10 § 1 oraz art. 36 § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca pismem z dnia ... 2025 roku (znak: EFRR-....) poinformowała Stronę o zebranych materiałach dowodowych do wydania decyzji. Beneficjent w terminie 7 dni od daty doręczenia ww. zawiadomienia mógł zapoznać się z aktami sprawy i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań. Beneficjent z tej możliwości nie skorzystał.

Wobec braku zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami przez Beneficjenta, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 u.f.p. w dniu 2025 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydał decyzję nr .../25 w sprawie zwrotu dofinansowania w kwocie ... zł wykorzystanego z naruszeniem procedur wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

W uzasadnieniu swej decyzji IZ wskazała, że poniesione przez Beneficjenta w ramach Projektu wydatki zostały zrealizowane z naruszeniem zapisów § 7 ust.1, § 17 ust.1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013, a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, o których mowa w art. 184 z u.f.p.

Do Instytucji Zarządzającej w dniu 2025 roku od Strony wpłynęło pismo wraz z załączonymi dokumentami, które złożono w celu uzupełnienia dokumentacji dotyczącej postępowania administracyjnego zakończonego decyzją nr .../25. W tym miejscu IZ stwierdza, że przekazane dokumenty wpłynęły po terminie wydania decyzji nr ../25 tj. po 2025 r.

W decyzji nr .../25 zgodnie z art. 207 ust. 12a u.f.p. zawarto pouczenie o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia lub wniesienia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargi na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Na decyzję nr .../25 Beneficjent w dniu 2025 roku (za pośrednictwem systemu elektronicznego e-PUAP) a więc w przewidzianym prawem terminie Pełnomocnik przesłał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach wniosek z dnia 2025 roku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W przedmiotowym wniosku Beneficjent zarzuca decyzji nr .../25 naruszenie art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 9 pkt 2 ustawy wdrożeniowej, art. 207 ust.1 pkt. 1 i 2 oraz ust. 9 u.f.p. oraz art. 2 pkt 36, art. 71 ust. 1 oraz 143 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 „poprzez ich niewłaściwe zastosowanie prowadzące do stwierdzenia w Projekcie nieprawidłowości polegającej na niezachowaniu trwałości Projektu i z tego tytułu żądania zwrotu środków wykorzystanych na jego realizację, gdy tymczasem do nieprawidłowości w Projekcie nie doszło, co wyklucza podstawę do stwierdzenia nieprawidłowości i żądania zwrotu środków od Beneficjenta”.

Jednocześnie zarzucono naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. „w szczególności art. 6, art. 7 i art. 8 § 1, art. 75 § 1, art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 kpa, poprzez naruszenie zasady praworządności, zaniechanie podjęcia kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, pominięcie słusznego interesu strony postępowania i interesu publicznego, jak również niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego i zupełnie dowolne ustalenie, które nie pozwalało na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego oraz załatwienie sprawy, w tym w szczególności: błędne uznanie, że niezachowanie trwałości Projektu wiązało się z zawinieniem Beneficjenta (jego zaniechaniem), gdy tymczasem Beneficjent nie zachował trwałości Projektu nie ze swojej winy, a ze względu na okoliczności, którym nie mógł jakkolwiek przeciwdziałać.”

Strona w uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie wskazała, że nie kwestionuje ustaleń faktycznych okoliczności, lecz kwestionuje ich ocenę tj. negatywne konsekwencje finansowe polegające na żądaniu zwrotu dofinansowania (w części) na rzecz realizacji Projektu.

W tym miejscu należy wskazać, że niezrozumiały w ocenie Organu jest pogląd Wnioskodawcy, gdzie z jednej strony przyznaje, że ustalone przez Organ faktyczne okoliczności są prawidłowe, jednakże nie ma jego zgody na wymierzone konsekwencje finansowe za swoje działania.

Strona ponownie nie zgodziła się ze stanowiskiem Organu, w kwestii odpowiedzialności finansowej tj. w odniesieniu do zwrotu środków oraz w kwestii obowiązku zwrotu środków unijnych w oparciu o odpowiedzialność o charakterze obiektywnym „niezależnie od winy”, przywołując wyrok NSA z dnia 14 grudnia 2017 roku sygn. akt II GSK 3449/15. Ponadto, w odniesieniu do odpowiedzialności finansowej tj. do zwrotu środków przytoczono również stanowisko NSA ujęte w wyroku z dnia 7 października 2015 roku sygn. akt I CSK 878/14. Ponadto Strona opierając się na zasadach odpowiedzialności o charakterze obiektywnym w kwestii odpowiedzialności za zobowiązanie do zwrotu środków dofinansowania stwierdziła, że nie występuje tu żaden wyjątek, przywołując wyrok z dnia 4 kwietnia 2019 r. WSA w Gliwicach sygn. akt III SA/Gl14/19, który jest zgodny z poglądem Organu co do tego, że odpowiedzialność za skutki nieprawidłowości ciąży na Beneficjencie niezależnie od jego winy, lecz tylko w sytuacji, gdy miał on realny wpływ na powstanie nieprawidłowości. Zdaniem Strony Organ powinien dążyć do ustalenia prawdy obiektywnej, a nie koncentrować się na utrzymywaniu wcześniejszego stanowiska kontrolujących o podstawie do żądania zwrotu środków.

Przed wydaniem niniejszej decyzji stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca pismem znak: EFRR-..... z dnia 2025 roku zawiadomiła Stronę, iż przygotowany został materiał dowodowy do wydania decyzji w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy, zakończonej decyzją nr/25.

Ponadto przedmiotowym pismem Organ powiadomił Stronę o możliwości zapoznania się w siedzibie Instytucji Zarządzającej z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja oraz o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego zawiadomienia. Dodatkowo Instytucja Zarządzająca, zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a., zawiadomiła Stronę, że ze względu na konieczność doręczenia niniejszego pisma oraz umożliwienia Stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz

zgłoszonych żądań, sprawa nie może być rozpatrzona w ustawowym terminie i wskazała nowy termin załatwienia sprawy, tj. do dnia 2025 roku Przedmiotowe zawiadomienie zostało przesłane za pośrednictwem systemu elektronicznego PURDE Poczta Polska S.A. i w tym samym dniu doręczone. Pełnomocnik w dniu 2025 roku potwierdził odbiór niniejszego pisma. Strona nie skorzystała z możliwości zapoznania się z materiałem dowodowy i nie wniosła uwag w przedmiotowej sprawie. W świetle art. 104 k.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

Na podstawie art. 67 ust. 1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111).

W związku z powyższym, w tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 ustawy u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

„ 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej „instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego” a zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 i 9 lit. a do zadań instytucji zarządzającej należy „nakładanie korekt finansowych oraz

odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu”.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. „w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Na podstawie art. 207 ust. 9 u.f.p. „po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy wdrożeniowej wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków”.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581) (dalej zwanej: ustawą o samorządzie), do zadań zarządu województwa należy w szczególności „przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie”.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy o samorządzie, „decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji”.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów, prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego, monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego, - nakładanie korekt finansowych, - odzyskiwanie kwot

podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b u.f.p.

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy wdrożeniowej. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego. W związku z powyższym, nie wypełnienie jej postanowień przez beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych tj. Beneficjent nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie, ponieważ realizował projekt dofinansowany z udziałem środków publicznych, a nie całkowicie środków własnych.

Beneficjent po zakończeniu realizacji projektu zobowiązany jest jeszcze do wypełniania obowiązków z nim związanych. W sytuacji gdy zakupiono środki trwałe jak np., jest zobowiązany do zachowania swojego projektu w niezmienionej formie i wymiarze- zgodnie z tym co wskazał we wniosku o dofinansowanie. Okres trwałości projektu standardowo wynosi 5 lat, natomiast dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw jest to okres 3 lat. Okres trwałości liczony jest od daty płatności końcowej dotacji. W niniejszej sprawie płatność końcowa dotacji została zrealizowana2022

roku, a zatem do 2027 roku Beneficjent jest zobowiązany utrzymywać trwałość przedmiotowego Projektu. Jak już wyżej wskazano naruszenie zasady trwałości występuje jeśli zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności czyli gdy nastąpi:

- a) zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem,
- b) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- c) istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Natomiast naruszenie zasady trwałości oznacza konieczność zwrotu środków otrzymanych na realizację projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż Projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w Umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 Umowy o dofinansowanie: „za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”

W uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona zaskarżyła w całości decyzję .../25 zarzucając jej naruszenie art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 9 pkt 2 ustawy wdrożeniowej, art. 207 ust.1 pkt. 1 i 2 oraz ust. 9 „u.f.p.” oraz art. 2 pkt 36, art. 71 ust. 1 oraz 143 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 twierdząc, że IZ niewłaściwie zastosowała ww. przepisy doprowadzając do stwierdzenia w Projekcie nieprawidłowości polegającej na niezachowaniu trwałości Projektu i z tego tytułu żądania zwrotu środków wykorzystanych na jego realizację, podtrzymując swoje zdanie że nie doszło do nieprawidłowości w Projekcie, co wyklucza podstawę do stwierdzenia nieprawidłowości i żądania zwrotu środków od Beneficjenta.

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do ww. zarzutów nie może podzielić stanowiska Strony, gdyż „nieprawidłowością” jak wynika z definicji zawartej w art. 2 pkt. 36 rozporządzenia nr 1303/2013 jest każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie

EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem. Bez sporne jest, że Beneficjent w okresie trwałości, jak sam przyznał we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dopuścił się nieprawidłowości stwierdzając, że nie kwestionuje ustaleń przez Organ okoliczności faktycznych, natomiast kwestionuje konsekwencje finansowe polegające na żądaniu zwrotu dofinansowania. Indywidualna interpretacja definicji nieprawidłowości przez Beneficjenta jest bezpodstawna, gdyż środki przekazane Beneficjentowi na realizację przedmiotowego projektu mogły być wykorzystane przez inne podmioty, gdyby otrzymały środki dofinansowania z przedmiotowego Programu i bez problemu wykonały zobowiązania wynikające z dokumentów, które były znane Beneficjentowi na etapie wnioskowania o dofinansowanie, w tym o obowiązku zachowania trwałości projektu tj. utrzymaniu wykonania wskaźników produktu i rezultatu w tym czasie. To beneficjent mając trudności powinien był informować na każdym etapie IZ, czego nie uczynił.

Ponadto w przedmiotowym wniosku zarzucono naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. w szczególności art. 6, art. 7 i art. 8 § 1, art. 75 § 1, art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 k.p.a., poprzez naruszenie zasady praworządności, zaniechanie podjęcia kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, pominięcie słusznego interesu strony postępowania i interesu publicznego, jak również niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego i zupełnie dowolne ustalenie, które nie pozwalało na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego oraz załatwienie sprawy, w tym w szczególności: błędne uznanie, że niezachowanie trwałości Projektu wiązało się z zawinieniem Beneficjenta (jego zaniechaniem), gdy tymczasem Beneficjent nie zachował trwałości Projektu nie ze swojej winy, a ze względu na okoliczności, którym nie mógł jakkolwiek przeciwdziałać.

Instytucja Zarządzająca podkreśla, że ciężar udokumentowania prawidłowości realizacji projektu w trakcie kontroli tego projektu ciąży na beneficjencie. To Beneficjent jest zobowiązany do przedłożenia wszystkich niezbędnych dokumentów do weryfikacji w celu wykazania, w tym przypadku zachowania trwałości Projektu. Beneficjent w okresie trwałości Projektu naruszył inne zapisy umowy o dofinansowanie poprzez niezgłoszenie zmian w projekcie przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji, który wynikał m.in. z § 2 ust. 2 i z § 22 ust. 1 tej umowy. Beneficjent w pismach przekazanych do IZ informował, że złożył wniosek o wyrażenie zgody na oraz, żeod 2024 roku. Ponadto, dopiero podczas kontroli doraźnej przeprowadzonej w okresie trwałości okazało się, że część zakupionego sprzętu została przeniesiona z

dofinansowanego, tym samym stawiając IZ przed faktem dokonanym bez wcześniejszej zgody Instytucji Zarządzającej na zmiany w Projekcie.

W tym miejscu należy wskazać, że w uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie Strona sama pisze, że nie kwestionuje ustaleń faktycznych okoliczności, lecz kwestionuje ich ocenę tj. negatywne konsekwencje finansowe polegające na żądaniu zwrotu dofinansowania (w części) na rzecz realizacji Projektu.

Mając powyższe na uwadze w ocenie Organu niezrozumiały jest stawiany przez Stronę zarzut: „zaniechania podjęcia kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego (...) jak również niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego i zupełnie dowolne ustalenie, które nie pozwalało na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego”. Strona wyraźnie nie może się zdecydować, czy kwestionuje ustalony przez Organ stan faktyczny czy tylko jego ocenę, co z punktu widzenia prawnego stanowi dość istotną różnicę. Biorąc jednak pod uwagę dalszą argumentację przedstawioną przez Stronę Organ dochodzi do wniosku, iż tak naprawdę przedmiotem zastrzeżeń Strony jest dokonana ocena stanu faktycznego, a nie sam stan faktyczny.

W przedmiotowym wniosku Beneficjent nie zgodził się ze stanowiskiem Organu, w kwestii odpowiedzialności finansowej tj. w odniesieniu do zwrotu środków oraz w kwestii obowiązku zwrotu środków unijnych w oparciu o odpowiedzialność o charakterze obiektywnym „niezależnie od winy”, na potwierdzenie przywołując wyrok NSA z dnia 14 grudnia 2017 roku sygn., akt II GSK 3449/15. Ponadto, w odniesieniu do odpowiedzialności finansowej tj. do zwrotu środków przytoczono również stanowisko NSA ujęte w wyroku z dnia 7 października 2015 roku sygn. akt I CSK 878/14. Jednocześnie, Strona dając jako podstawę zasady odpowiedzialności o charakterze obiektywnym w kwestii odpowiedzialności za zobowiązanie do zwrotu środków dofinansowania stwierdziła, że nie występuje tu żaden wyjątek, przywołując wyrok z dnia 4 kwietnia 2019 r. WSA w Gliwicach sygn. akt III SA/G14/19, który jest zgodny z poglądem Organu co do tego, że odpowiedzialność za skutki nieprawidłowości ciąży na Beneficjencie niezależnie od jego winy, lecz tylko w sytuacji, gdy miał on realny wpływ na powstanie nieprawidłowości. Jak twierdzi Strona to Organ powinien dążyć do ustalenia prawdy obiektywnej, a nie koncentrować się na utrzymywaniu wcześniejszego stanowiska kontrolujących o podstawie do żądania zwrotu środków.

Instytucja Zarządzająca stwierdza, że obowiązkiem Organu, w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości jest odzyskanie środków dofinansowania z nią związanych. Beneficjent swoim działaniem spowodował szkodę, która spowodowała uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca stwierdzając powyższe naruszenia przez Stronę ww. zapisu umowy o dofinansowanie zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach rozporządzenia nr 1303/2013.

Z powyższych przepisów wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojaki rodzaj obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia nr 1303/2013).

W przypadku wykrycia nieprawidłowości w wykorzystaniu środków pochodzących z funduszu UE państwa członkowskie zobowiązane są do dokonania korekt finansowych. Wynika to wprost z treści art. 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (dotyczy perspektywy finansowej 2007-2013) oraz art. 143 rozporządzenia nr 1303/2013, obowiązującego dla obecnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Zgodnie z art. 143 rozporządzenia nr 1303/2013, państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli operacji, lub programów operacyjnych oraz dokonując wymaganych korekt finansowych.

W myśl ust. 2 ww. przepisu państwo członkowskie dokonuje korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty dokonywane przez państwo członkowskie polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach programu operacyjnego. Państwo

członkowskie bierze pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 36 rozporządzenia nr 1303/2013 zdefiniowano „nieprawidłowość jako każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Naruszenie przepisów UE, o którym mowa wyżej obejmuje naruszenie zarówno przepisów prawa wspólnotowego, ale także prawa krajowego. Do popełnienia nieprawidłowości dochodzi również wtedy, gdy naruszony został przepis krajowy ustanawiający wymogi związane z wydatkowaniem środków finansowych z budżetu UE.

Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych.

W stanie faktycznym sprawy zachodzą przesłanki uzasadniające częściowe obniżenie dofinansowania. Stwierdzenie nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z dofinansowania realizacji umowy o dofinansowania nie budzi wątpliwości.

W analizowanej sprawie stwierdzono naruszenie postanowień § 7 ust. 1 i § 17 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 dotyczących niezachowania trwałości projektu w wymiarze dni (tj. ... m-ce idni).

W okresie trwałości Projektu czyli od dnia 2024 r. (dzieńoraz) do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej tj. ... 2024 r. Beneficjent zaprzestał realizacji zapisów umowy o dofinansowanie, które dotyczyły zachowania trwałości projektu. Zmodernizowany wraz z zakupionym w ramach Projektu sprzętem i wyposażeniem nie był wykorzystywany zgodnie z założonym celem tego Projektu jakim było

Powyższe świadczy o realizacji inwestycji niezgodnie z przeznaczeniem poprzez niewykorzystanie zgodnie z Projektem zmodernizowanego ... wraz z zakupionym sprzętem i wyposażeniem zakładanym we wniosku o dofinansowanie, a także niezgodnie z zapisami Umowy o dofinansowanie m.in. § 22 ust.1 gdzie wskazano, że beneficjent zgłasza IZ w formie pisemnej zmiany dotyczące realizacji projektu przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji. W decyzji nr/25 wskazano, że Beneficjent postawił IZ przed faktem dokonanym tj. informując, że na dofinansowanych ..., przeniósł część sprzętu z

Należy stwierdzić, że Beneficjent swoim działaniem naruszył również postanowienia § 3 ust. 1 Umowy o dofinansowanie opisane w niniejszej decyzji gdzie wskazano, że: „beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu (...)”. Jednocześnie, Stronapostąpiła również sprzecznie z podpisanym przez Beneficjenta oświadczeniem z dnia ... 2019 roku załączonym do wniosku o dofinansowanie, że w okresie trwałości projektu liczonej od płatności końcowej na rzecz beneficjenta gwarantuje ciągłość w ramach umowy z dysponentem środków publicznych w zakresie realizacji przedmiotowej inwestycji. Ponadto bez uprzedniego poinformowania Organu o problemie związanym, dopiero w piśmie znak: z dnia 2025 roku Strona poinformowała Organ o rozwiązaniu przezumowy o udzielanie w części dotyczącej zakresu, w związku z i nie przywróceniu dostępności do pomimo ...Wojewody Świętokrzyskiego.

W tym, miejscu należy stwierdzić, że Beneficjent nie realizował w okresie trwałości Projektu zgodnie z założeniami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie, podlegającemu w tak wskazanym zakresie ocenie merytoryczno-technicznej wskutek, której przyznano dofinansowanie. Tu należy wskazać, że wniosek o dofinansowanie złożony do IZ w związku z jednym z kryteriów punktowanych na ocenie merytorycznej, którym była poprawa ..., otrzymał maksymalną liczbę punktów –, Wpływ na taką ocenę miało wówczas wskazanie Beneficjenta, że realizacja projektu wpłynie na poprawę stanowiących przedmiot projektu w zakresie wskaźnika przelotowości na koniec drugiego roku po zrealizowaniu projektu z ... do w ciągu roku na ... w Niestety jak wynika z przedłożonych dokumentów w niniejszej sprawie, Beneficjent nie zrealizował Projekt zgodnie z tymi założeniami.

W analizowanej sprawie zastosowanie ma definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym wcześniej art.2 pkt. 36 rozporządzenia nr 1303/2013, gdyż przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest aby zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Natomiast, pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek

finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Jak wynika z definicji nieprawidłowości, obowiązującej w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybiecie zasadom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchybienie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. *Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre*, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca zaznacza również, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybienie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie,

a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Mając powyższe na uwadze, w odniesieniu do naruszenia postanowień Umowy o dofinansowanie ustalonych przez IZ w trakcie kontroli należy odnieść się do ww. definicji nieprawidłowości, a także trzech elementów składowych, gdzie nieprawidłowości oznacza:

- a) każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego,
- b) działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności,
- c) które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem.

Przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie przedmiotowego Projektu brane były pod uwagę i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu wszystkie ww. założenia projektowe.

Natomiast, zasady kwalifikowalności wydatków opisane w Wytycznych, regulaminie czy w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi.

Beneficjent w pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie oświadczył, że „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020”. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji Projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na niego w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów Umowy o dofinansowanie.

Jak wcześniej wskazano naruszeniem procedur skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązywanie się przez Stronę z procedur, które zostały opisane w umowie o dofinansowanie oraz Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 u.f.p. tj. niewywiązywanie się przez Stronę z zapisów zawartych w § 7 ust.1, § 17 ust.1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust.1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/13.

W ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (tak min. wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

Kolejnym elementem składowy definicji nieprawidłowości, który był przedmiotowym analizy IZ jest „działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności”. Ponownie Organ pragnie przypomnieć, że w wyniku działań Strony doszło do przerwania ciągłości po zakończeniu realizacji inwestycji, w związku z czym rozbudowany i zmodernizowany nie mógł być wykorzystywany w ramach umowy z, w konsekwencji nie był dostępny (jak to założono w projekcie) Należy ponownie podkreślić, że Strona działała niezgodnie ze złożonymi oświadczeniami do wniosku o dofinansowanie, w których zobowiązał się, w okresie trwałości do zachowania ciągłości świadczenia usług w ramach umowy/ umów z dysponentem środków publicznych w zakresie realizowanej inwestycji.

Dodatkowo należy podkreślić, iż w ocenie Organu występujące po stronie Beneficjenta problemy ... nie mogą być uznane za zdarzenie nagłe, na które Strona nie miała żadnego wpływu. Organ w tym zakresie podziela pogląd wyrażony przez NSA w wyroku z dnia ... 2024 r. ...:

„(...)złożenie i spowodowany tym brak właściwej, nie mógł zostać uznany za zdarzenie nagłe, nieprzewidywalne. Problemy należą do wewnętrznych kwestii organizacyjnych, za które odpowiada kierujący i to on bierze na siebie odpowiedzialność za taką organizację, która pozwoli ... w sposób niezakłócony korzystać ze a zmiany w zakresieniezbędnychnie prowadziły do braku możliwości kontynuowania działalności ...”. Fluktuacja ... jest zjawiskiem normalnym w każdym ... i obowiązkiem racjonalnego ... jest takie zarządzanie posiadanymi zasobami ... aby mimo zachodzących zmian ... zapewnić ciągłość działania zakładu. Powyższe ma szczególne znaczenia w zakładzie pracy ... w zakresie Nie można bowiem zapominać, iż otrzymane przez Beneficjenta dofinansowanie miało przyczynić się do stałego ... przez Beneficjenta nai Przyjęcie optyki proponowanej przez Stronę prowadziłoby natomiast do masowego zamykania/zawieszania działalności wszelkich zakładów pracy świadczących usługi publiczne (sądy, szpitale, szkoły, zakłady energetyczne itp.) w przypadkach, co jest najprostszym możliwym rozwiązaniem problemów ... czy finansowych, z którymi borykają się Tymczasem, co jest wiedzą

powszechną, wszystkie te instytucje, mimo istniejących problemów w tym ..., świadczą swoje usługi dla społeczeństwa, poprzez prowadzenie racjonalnej polityki ... i finansowej. Tymczasem Strona stoi na stanowisku, że „dochowała należytej staranności, a nawet przekroczyła należyta staranność” by ..., poprzez szereg podjętych działań tj. publikację ogłoszeń o konkursach i inne bliżej niesprecyzowane działania, a w związku z tym fakt nie jest związany z jej działaniem lub zaniechaniem. W tym miejscu wypada zauważyć, iż ogłoszenia o to minimum działania jakie powinien podjąć Bezspornie zatem w niniejszej sprawie doszło do wypełnienia przesłanki nieprawidłowości, o której mowa w art. pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013. Dodatkowo, należy zauważyć, że jeżeli, jak obecnie twierdzi Strona, ... występowały niemal przez cały okres realizacji i trwałości projektu, to niewytłumaczalne są wcześniejsze oświadczenia Strony w tym zakresie. Jak bowiem bezspornie wynika z ustalonego stanu faktycznego Beneficjent w .. r. we wniosku deklarował posiadanie ...wystarczającego do zachowania trwałości projektu, w ... r. informował, że odstąpienie od realizacji wskaźników ... nie będzie wiązało się z zaprzestaniem działalności objętej projektem. Obowiązkiem Strony, w przypadku tak istotnych zagrożeń w realizacji projektu było zawiadomienie IZ o tym fakcie, czego Strona nie uczyniła, stawiając IZ przed faktami dokonanymi tj. przenosząc część sprzętu zakupionego w ramach projektu na inne i, tym samym świadomie naruszając swoje obowiązki. W analizowanej sprawie doszło do rzeczywistego obciążenia budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem. Strona wnioskami o płatność od nr RPSW.... do RPSW.... rozliczyła niekwalifikowalne wydatki w łącznej kwocie... zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w kwocie: ...zł, wypłacone w formie płatności zaliczkowych i refundacyjnych. W powyższego wynika, że spełniły się przesłanki wynikające z kolejnego elementu składowego definicji nieprawidłowości, którym jest „naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Beneficjent, jak ustalono na miejscu realizacji projektu w wyniku kontroli doraźnej w okresie trwałości projektu, w ramach Projektu rozliczył prace budowlane oraz sprzęt ... wymieniony we wniosku o dofinansowanie, jednakże, pomimo rozliczenia ww. prac i sprzętu, okazało się, że zakupiony sprzęt przez % dni w stosunku do całości okresu trwałości projektu wykorzystywany był niezgodnie z Umową o dofinansowanie projektu. W powyższego wynika, że istniały podstawy do wymierzenia proporcjonalnie do okresu w którym trwałość projektu nie została zachowana, wymiaru korekty finansowej ustalonej w Informacji pokontrolnej, w której szkodę w budżecie Unii Europejskiej ustalono poprzez wyliczenie procentu braku utrzymania trwałości tj.

.... / ... = 8,214676899 %, gdzie: ... - to ilość dni przez jaki nie utrzymano trwałości, ... - to ilość dni przez jaką należy utrzymać trwałość (... lat od wypłaty środków) i przy wykorzystaniu ww. danych ustaliła kwotę dofinansowania do zwrotu: ... zł. W ocenie Organu jest to potwierdzenie, że w przedmiotowej sprawie ziścił się również trzeci element składowy definicji nieprawidłowości, a mianowicie doszło do szkody finansowej poprzez obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem tj. wydatkiem pokrytym ze środków EFRR w formie zaliczki i refundacji z tytułu rozbudowy i modernizacji

Odnosząc się do zarzutu Strony we wniosku o ponowne rozpatrzenie dotyczącego konsekwencji zwrotu środków dofinansowania w wyniku ustalenia nieprawidłowości, że nie zawsze należy dokonywać odzyskiwania środków po stwierdzeniu ww. nieprawidłowości IZ stwierdza, że jest bezzasadny, gdyż wydatki takie nie spełniają kryteriów kwalifikowalności i środki finansowe przeznaczone na ich realizację podlegają zwrotowi.

W odniesieniu do celowości ponoszonych w projekcie wydatków należy wskazać, że bardzo istotna jest różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczono projektu, gdyż ma to bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej.

Instytucja Zarządzająca mogła oszacować skutki finansowe nieprawidłowych działań popełnionych przez Stronę. W konsekwencji pozwoliło to ustalić wartość korekty finansowej związanej z nieprawidłowością indywidualną stwierdzoną w wyniku kontroli doraźnej. Wartość ta jest równa wartości współfinansowania UE w ramach kwoty wydatków poniesionych nieprawidłowo na zakup urządzeń

Na miejscu realizacji inwestycji Instytucja Zarządzająca ustaliła, że w przedmiotowej sprawie Strona dopuściła się obciążenia budżet UE środkami EFRR w kwocie ... zł, które nie miały faktycznego pokrycia w zakresie wskazanym we wniosku o dofinansowanie.

Zgodnie z zapisami art. 143 rozporządzenia nr 1303/2013 państwa członkowskie są odpowiedzialne za zarządzanie programami operacyjnymi i ich kontrolę, w szczególności za pomocą zapobiegania,

wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności w stosownych przypadkach.

Analiza przepisów prawa Unii prowadzi więc do jednoznacznej konstatacji, iż wykrycie naruszenia czy to tego prawa, czy też prawa krajowego i uznanie go za nieprawidłowość, w rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013, prowadzi do powstania obowiązków ustanowionych prawem unijnym, a wiążących się z wykryciem nieprawidłowości, w tym obowiązku nałożenia korekty finansowej i odzyskania przez państwo członkowskie kwot wydatkowanych nieprawidłowo. Bez sporne w analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje więc definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013, bowiem Beneficjent poprzez swoje zaniechanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020, a popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenie, w ocenie Instytucji Zarządzającej miało wpływ na budżet Unii Europejskiej. Beneficjent poprzez zrealizowanie inwestycji niezgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie niekwalifikowanego wydatku.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

Naruszenie procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p. może wynikać z aktu prawa powszechnie obowiązującego, postanowień samej umowy oraz procedur, których stosowanie w umowie postanowiono, określonych w innych, przywołanych w umowie aktach (NSA w wyrokach: z 3 czerwca 2022 r., I GSK 872/19; z 11 maja 2021 r., I GSK207/21; z 16 listopada 2017 r., II GSK 489/16; WSA w Opolu w wyroku z 16 kwietnia 2021 r., I SA/Op 388/20; WSA w Gdańsku w wyroku z 19 października 2017 r., III SA/Gd 422/17), co w przedmiotowym stanie faktycznym miało miejsce albowiem Beneficjent naruszył postanowienia umowy, w której był zobligowany do zachowania trwałości projektu.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (art. 207 ust 9 u.f.p. i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy wdrożeniowej).

W przedmiotowej sprawie powyższe warunki kwalifikowalności wydatków nie zostały spełnione, bowiem nie sposób uznać za kwalifikowalny wydatku, który został zrealizowany niezgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie, a także niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego, które zgodnie z ustawą wdrożeniową stanowią podstawę systemu realizacji RPOWŚ 2014-2020.

W takim stanie faktycznym uznać należy, iż Strona naruszyła procedury wydatkowania środków unijnych i krajowych, a tym samym wydatek taki nie spełnia kryteriów kwalifikowalności i środki finansowe przeznaczone na jego realizację podlegają zwrotowi.

W przedmiotowej umowie o dofinansowanie znalazł się zapis mówiący o tym, iż „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości” (vide § 3 ust. 1 umowy). Strona poprzez realizację Projektu, jak to omówiono powyżej, w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego w ramach Programu, naruszyła postanowienia ww. § 7 ust.1, § 17 ust.1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 Umowy o dofinansowanie oraz art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013.

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 u.f.p. W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez Beneficjenta jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p.

Zgodnie z art. 184 obowiązującej u.f.p. wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie

z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków”, o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 u.f.p.) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: wyrok NSA z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 2019 roku z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Instytucja Zarządzająca zaznacza zatem ponownie, że odpowiedzialność administracyjna z tytułu zobowiązania do zwrotu środków pochodzących z budżetu UE ma charakter obiektywny, tj. „niezależny od winy”.

Na tej podstawie stwierdzić można, iż zaszła podstawa do żądania zwrotu części dofinansowania, gdyż Strona naruszyła procedurę wydatkowania środków w zakresie kwalifikowalności wydatków. Wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach Projektu zostały zrealizowane z naruszeniem procedur tj. zapisów Umowy o dofinansowanie zawartych w § 7 ust.1, § 17 ust.1 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 oraz rozporządzenia nr 1303/2013 zawartych w art. 71 ust. 1 lit. a) i c), a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, o których mowa w art. 184 z u.f.p. w związku z czym podlegają zwrotowi.

Naruszenie zatem przez Stronę procedur opisanych w rozporządzeniu nr 1303/2013 oraz w umowie o dofinansowanie projektu dało Organowi podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami.

W związku z czym Instytucja Zarządzająca po przeprowadzonym ponownym rozpatrzeniu sprawy stwierdziła, że decyzja nr .../25 została wydana w sposób prawidłowy i znajdujący swoje uzasadnienie w obowiązującym stanie prawnym. W sytuacji gdy Instytucja Zarządzająca rozpoznająca wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia ma obowiązek wydać decyzję o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji, zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.

Pouczenie

Decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000,00 zł i nie więcej niż 100 000 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK

(dokument podpisano elektronicznie)

Otrzymuje:

Fundusze Europejskie
dla Świętokrzyskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

1. ...,
2. aa.